

Piotr Gutowski

Współczesne spory teistów z ateistami. Kontekst, argumenty, wyniki i prognoza na kolejne ćwierćwiecze

W świecie zachodnim spór teistów z ateistami w XXI wieku toczy się w nowym kontekście: w wielu krajach zajmowanie stanowiska teistycznego czy żywienie przekonań religijnych nie jest już stanowiskiem wyjściowym, jak było to w wiekach wcześniejszych, zmieniło się też znaczenie i powszechne wartościowanie pojęć „wierzący” „niewierzący” czy „religijny, „niereligijny”. Zakwestionowano również, z różnych powodów, powiązanie teizmu z postawą religijną i ateizmu z postawą niereligijną. W debatach filozoficznych, w odróżnieniu od światopoglądowych, dyskutuje się tradycyjne i nowe argumenty za istnieniem Boga i przeciw niemu, przy czym przedmiotem sporów jest zwykle teizm w określonej wersji, np. chrześcijański, a nie teizm czysto filozoficzny. Ważnym wątek debat stanowi zagadnienie zgodności teizmu z wynikami nauk ścisłych, społecznych i humanistycznych, ale z biegiem czasu coraz wyraźniej dominujący staje się problem jego spójności ze współczesną wiedzą i intuicjami moralnymi. W wykładzie zaproponuję własne spojrzenie na dynamikę tego sporu w ostatnim ćwierćwieczu, na jego dominujące punkty i najważniejsze wyniki oraz przedstawię prognozę jego dalszego losu na kolejne ćwierćwiecze.